

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃNIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

poświęcony sprawom miejscowym oraz Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

NA PRENUMERATY:
na miesiąc-czyli z zamiejscowych Rb. 6.—
Rocznie 60.—
Półrocznie 30.—
Kwartalnie 15.—
Miesięcznie 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja 11 Nr. 38, telefonu Nr. 60, skrzyżka pocztywa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 5-god do 7-ej wieczorem.
Redaktorów redakcja nie zwraca; za artykuły nie oznaczone zgóry ceną honorariów redakcja wypłaca nie będzie.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie w Warszawie: Biega Działaków Unga, Wierzbowa S. Bona Bandlowy L. B. Matzi i Ska Krad. Przed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 118, w Moskwie L. B. Metel i Ska, Aiuro ogłoszeń L. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 136, w Sosnowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ.
Za jeden wiersz lub jego miejsce 1-szej stronie 30 k., na IV-ej 10 k.
Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
Nadano za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Sosnowcu i Zagłębiu Dąbrowskim jest p. **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentacja „Gońca Częstochowskiego” na Zawlecie objęta księgarską pan **Z. Hubickiej** Tamże ogłoszenia do „Gońca Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kolański**.

Dziś: Teatr Nowości (Kinematograf) nadzwyczaj i interesujący program.

ZMIANA PROGRAMU Lokal ogrzany.
(Patrz ogłoszenie.)

Zarząd stacji miejskiej elektrycznej zawiadamia, że z powodu dekonwencji naprawy przewodników telefonicznych przez Zarząd telefonów dostawa prądu do oświetlenia zostaje przerywaną w ciągu dnia aż do zakończenia robót przez Zarząd telefonów dostawa prądu w dzień zostanie przywrócona.
1409 1—1

Udzielam prywatnie lekcji Buchalterji
i innych przedmiotów w zakresie handlu wiodących. Cena umiarkowana ratami. Początek od 1 stycznia r. p.
Z. Gregor, Teatralna 24, Telef. № 141.
1405 5—1

KAUCJONOWANE Biuro Ogłoszeń I. BUCHWEITZ
Warszawa,
Marszałkowska № 120, tel. 43-52.
Przyjmuje ogłoszenia i prenumeratę do wszystkich 1410 pism. 20—1

31 A. K. Greene.
Zbrodnia w Grammercy Park.
CZĘŚĆ PIERWSZA.
(Dalszy ciąg).
— Bo prosił mnie o to p. Gryce. Rodzina, nawet p. Howard mieli obawę, czy ofiara nie była jego żoną.
— Jakż był rezultat? Czy p. Van Burnam przyznał, że żona jego miała podobną bliźnię na nodze?
— W istocie, nie zaprzeczył temu, sądził jednak, że nie dowodzi to bynajmniej, aby nieboszka była jego żoną.
— Czy oglądał bliźnię?
— Nie chciał tego uczynić.
— Czy zachęcał go pan do tego?
— Nie inaczej, ale nie okazał najmniejszego zainteresowania się tym szczegółem.
Głośny szmer dał się słyszeć w sali. Usłyszałam wielką litość dla tej nieszczęśliwej rodziny, której dobre imię było już jakoby zgubione.
— Czy zauważył pan kolor włosów tej kobiety?—pytał dalej sędzia.
— Były jasno-kasztanowate.
— Czy uciął pan kosmyk włosów? Mógł nam go pokazać?
— Na życzenie p. Gryce uciąłem dwa niewielkie kosmyki. Oddałem mu jeden, a o to drugi.

KALENDARZYK.
D. 18 Grudnia.
Imiona chrześcijańskie: dziś: Grażyna jutro: Darjuszka i Nemożęza za M.
Wschód słońca: godz. 8 m. 6, zachód godz. 3 m. 44.
Ubytek dnia: 6 godzin 7 minut.
Wiadomości historyczne: 1583. Śmierć Iwana Fiedorowa, pierwszego cara w Moskwie. — 1601. Jan Zamojski zdobywa twierdzę Wolmar. — 1803. Zgon Herdera.

Zajście na uniwersytecie lwowskim.
—
(Korespondencja własna „Gońca Częst.”)
Do klęsk i nieszczęść, których los zawistny nam nie szczędził w dobie dzisiejszej, przylączyła się jeszcze jedna — zaogniona sprawa rusińska na uniwersytecie lwowskim. Smutnie zanotować należy, że 14-go grudnia poleła się zobopólnie krew po raz pierwszy od początku zaręku dwóch bratnich narodowości w auli uniwersytetu. Chociaż dotąd rok rocznie przy imatrykulacji Rusini protestowali przeciwko niej, jako odbywającej się w języku polskim, dopiero wczoraj zeszali powstrzymani siłą od obstrukcji: „gwak gwałtem został odparty”.
Jako świadek naczynny całego zajścia śpieszę podzielić się wrażeniami i nowinami z czytelnikami „Gońca Częstochowskiego”.
Przedtem jednak dodam muszę kilka słów o ustosunkowaniu się na uniwersytecie. Narodowość polska stanowczo przeważa; Rusinów może być wszystkich raptem 400. Uczęszczają

oni przeważnie na „Wydział teologiczny”, na którym stanowią większość i na prawny. Uroczystość imatrykulacji naznaczoną została na godzinę 9-tą w auli.
Ceremoniał tej uroczystości bywa następujący: Rektor w birecie i todze, w otoczeniu gromy dziekanów wywołuje przed swój rektorski mająst studentów, niedawno zapisanych. Wzywani wręczają kartę przyjęcia; przysięgają słowem honoru na pełnienie regulaminu; zamieniają uścisk dłoni z dziekanem swojego wydziału i otrzymują: „Zbiór ustaw uniwersyteckich”.
Od rana już atmosfera była przesiąknięta groźbą i zwiastowała burzę. Słuchacze wszystkich wydziałów zostali zebrani w auli. Zapanał ścisł nic do opisania. Wśród wrzawy i zgiełku p. rektor Dembiński rozpoczął wywoływać teologów. Uciszyło się na sali — cisza przed burzą. Ustawiono się w szereg dla ułatwienia przejścia.
Imatrykulacja odbywała się dość spokojnie, a gdy już ukończono z wydziałem teologicznym, pomyślałem z radością, że chmury przeszły i burzy nie będzie. Niestety radość moja była przedwczesna. Odać muszę dla uzupełnienia, że przy imatrykulacji nie czytano wcale roty przysięgi, albowiem rektor nie chciał doprowadzić do awantury i pragnął ominąć trudności językowe: Rusini żądali, aby rota przysięgi była czytana po rusińsku. Takie postawienie kwestji drażniło naturalnie młodzież polską. Rozpoczęto już wywoływać „prawników”.
Gdy wtem rozległ się głos groźny, donośny „My — młodzież ukraińska protestujemy

ma, sędzia kładł nacisk na pytanie, czy ruchy młodej kobiety były swobodne, lub czy zdradzały pewne wachanie. Odpowiedziałam na to:
— Wahał się, nie było najmniejszego owszem zauważyłem, że była bardzo wesółta.
— A mężczyzna?
— Nieco poważniejszy; ale to nic nie znaczy; może był w starszym wieku.
— Nie bawmy się w przypuszczenia, miss Butterworth, szukamy faktów, które chcemy udowodnić. Czy pani ma jakie specjalne powody twierdzić, że mężczyzna był w starszym wieku.
— Nie panie sędzio.
— Ale jakie było ogólne wrażenie, jakie na pani zrobił?
— Wrażenie młodego człowieka.
— A jakiego był wzrostu?
— Wzrostu średniego, dobrze zbudowany; ruchy miał dżentelmena; tego jestem zupełnie pewna.
— Gdybyś go pani zobaczyła, poznałabyś go?—miss Butterworth.
Zawahałam się przez chwilę. Wszyscy oczekiwali na moją odpowiedź z niecierpliwością. Rzuciłam okiem na drzwi, poza którymi znajdowali się zapewne Van Burmanowie i zauważyłam, że inni spoglądają również w tę stronę. Dla naprawienia złego, bo nie chciałam nikogo posądzać, zwróciłam się nagle i głośno powiedziałam:
(D. c. n.)

Zakład Ślusarski i Elektro-Mechaniczny 934
F. BŁACHOWICZ w CZĘSTOCHOWIE
Aleja III № 58.

Wykonują wszelkie roboty żelazne i miedziane.
Specjalnością budowa wag, dziesiętnych, stołowych i aptekarskich, jakoteż regulowanie takowych, roboty tożsako-mechaniczne, zakładanie pirnuchocronów, telefonów dzwonek elektrycznych, reperacja dynamo-maszyn, lamp hukowych, wazny do planów, fonografów, gramofonów, wyznaczkę aparatów projekcyjnych, kinematografów, i t. d.
Za dokładne i staranne wykonanie roboty zakład gwarantuje.

Wykonują: pomniki, figury, portrety, otarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchodzące, od najwycyphniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych rzeźbiarzy. Zakład podejmuje się wykonywać roboty suntuarskie, informację, rysunki i kosztorysy na każde żądanie darmo. Ceny przystępne.
Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Aleja III dom wtasny.

przeciw imatrykulacji w języku polskim i matrykuluwać się nie będziemy, mówi a raczej wolał te słowa mówca. Cisza chwilką, i wybuch śpiew—ukraiński hymn narodowy. Jak rzucony kamień na wodę wywołuje fale, tak pieśń ta wzbudziła poruszenie wśród młodzieży polskiej i wzbili się nagle pod niebiosa wyrwana od duchowego popostu z piersi potężna, silna nasza pieśń rodzinną.

Dwie pieśni, dwa narody, dwie idee zetknęły się i starły w tej auli wobec portretów starych i posagu Franciszka Józefa.

Hałas niemożliwy—piekło zupełnie zapanowało na sali. Jak potok szumny zatrzymuje się na chwilę, trafiając na przeszkodę, tak umilkł gwar, lecz w tejże minucie wyrwał się głos: „Panowie... tutaj... nie... awantura”, rwał się każdym słowem glos rektora. Walka rozpoczęła się na dobre. Wpadłem wśród tłum Rusinów, którzy poczęli pierśmiami odierać nawalę polską. Zamigotały laski, siekiery...

Porwany falą zostałem wyrzucony do następnego pokoju, a żąd na korytarz. Stała tutaj gromadka Rusinów, wściekła i groźna.

Niezadługo przyprowadono pokierosowanego i skrwawionego nieszczęsnego rusińskiego mówcę. Na drugich korytarzach spotykałem sennie pokaleczonych i opatrzonych naszych. W rezultacie Rusini zostali wyrzuceni z uniwersytetu i udali się na Siez.

W auli została młodzież polska, która nie dopuściła do zerwania imatrykulacji i zaznaczyła dobitnie, że nie dopuści i bronić będzie do ostatniej kropli krwi polskości lwowskiego uniwersytetu przeciwko hajdamackim zakusom Ukraińców. W auli zaintonowano jeszcze raz hymn narodowy i ruszono pochodem przed pomnik Mickiewicza, gdzie wypowiedziano parę mów.

„Szpak”.

Zamknięcie Macierzy Polskiej.

General gubernator warszawski ogłasza: Wiadomości o przebiegu obrad, odbytego w Warszawie d. 25 i 26 listopada zjazdu z całego Prywiślńskiego kraju członków Towarzystwa „Polska Macierz Szkolna” dowodzą: 1) że za zasadniczy cel Towarzystwa uważana jest nie tyle godna poparcia rządowego oświata narodowa, ile występné budzenie wśród narodu ducha ciasnej odrębności nacjonalistycznej. 2) że zjazd nie zatroszczył się o prawidłowy wykład języka państwowego w szkołach „Macierzy” i w ten sposób utrwaliło się przedłużające się naruszenie przez wymienione Towarzystwo prawa (art. 3761 t. XI część 1 zb. praw. ust. zakł. nauk. i Najwyższy Ukaz 1 października 1905 r. o prywat. zakł. nauk. w gub. Król. Pol.) i 3) że wśród członków Towarzystwa utrwała się niedopuszczalne w samej zasadzie dążenia do usunięcia ze składu Towarzystwa najbardziej spokojnych jego działaczy i do zerodkowania kierownictwa działalnością towarzystwa w rękach separatystów polskich. Wobec wyżej przytoczonego, uznaje dalszą egzystencję wspomnianego stowarzyszenia w obecnych niespokojnych czasach, za szkodliwą dla porządku państwowego i spokoju społecznego i na zasadzie par. 12-go przepisów o sianie wojenym (tom II zb. praw. wyd. 1892 r.) postanawiam:

„Stowarzyszenie Polskiej Macierzy Szkolnej” niezawłocznie zamknąć wraz ze wszystkimi jego oddziałami jak również i podwładnami mu urzędami i zakładami znajdującymi się w granicach Najwyżej powierzzonego mi kraju.

Niniejsze postanowienie nabiera mocy z dnem jego ogłoszenia. (Warszawa d. 14 (1) grudnia 1907.

P. Japał warszawski general-gubernator gen.-adjutant

SKAŁON.

Kronika miejska.

Na salę zajęć. W niedzielę d. 22 grudnia w sali Katolickiego Stowarzyszenia Robotników dane będzie przedstawienie teatralne z udziałem członków tegoż stowarzyszenia. Ceny miejsc przystępne. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-nej Lipskiej. Przedstawienie to urządził inicjatorzy, niejako na pożegnanie ks. Stanisława Kowalskiego, który opuszcza Częstochowę i jednocześnie, aby przysporzyć funduszu dla biednej opuszczonej dzia-

twy, mającej przytułek w sali zajęć. Komu niedza działwy leży na sercu zapewne podaży na powyższe przedstawienie.

Lekarzem miejskim miast. Częstochowy, mianowany został przez piotrkowski rząd gubernjalny Dr Józef Marczewski.

Zarząd Tow. abolicjonistycznego i reformy obyczajów w Częstochowie podaje do wiadomości iż otrzymano pozwolenie władzy na urządzanie odczytów. Wkrótce też wygłoszą odczyty doktorzy L. Wernic redaktor „Zdrowia”, A. Wróblewski docent uniwersytetu krakowskiego p. Stefania Poraj, Aniela Szczywna i inni członkowie T-wa.

Biblioteka i czytelnia T-wa Abolicjonistów otwarta w niedzielę od 2—3 po poł., wtorki i czwartki od 6 1/2 do 7 1/2, po poł.

W Tow. Wzajemnego Kredytu dla przemysłu i handlu, onegdaj i wczoraj odbywały się wybory reprezentantów I i II grupy, zaś dzisiaj o godz. 6 wieczorem odbędą się wybory reprezentantów do 3-ej grupy.

Na Kropli mleka. Zarząd pracowni i składu obuwia pod firmą Mieczysław Westing przeznaczył 1 procent z dochodu od dn. 15 b. m. do 1 stycznia na rzecz instytucji „Kropki mleka”.

Z teatru. Wczoraj przedstawienie „Braci Lerche” Asnyka w teatrze miejsowym nie odbyło się z powodu nie przyścia publiczności do teatru. A tyle wciąż mówią w naszym miasteczku o kulturze, patriotyzmie, ukochaniu sztuki ożywej. Wstyd...

Od naszych Korespondentów.

Z Myszkowa.

Napad. Przed kilku dniami o godz. 7 w do piekarni Cyrii Rozmarin w Myszkowie ktoś zapukał, na skutek czego gdy otworzyła drzwi właścicielka, jakiś nieznajomy z sztuczną brodą zadał jej cios nożem. Za drzwiami stało jeszcze 3-ch nieznajomych, którzy wspólnie z tym, który napadł po zadaniu nieszkodliwej rany, zbiegli.

Z Zawiercia.

Nowa szkoła. Naszej trzydziestotysięcznej osadzie przybył nowy rozsądnik oświaty mianowicie szkoła 2-klasowa fabryczna.

Liczy ona 22 klasy w których można swobodnie pomieścić do 2.000 uczniów. Zbudowana kosztem 102 tysięcy rubli dzięki osobistej ofiarności pp. Ginsbergów, szkoła ta pod względem wyglądu a równieżże urządzenia wewnętrznego stanowi ostatni wyraz techniki i może rywalizować z pierwszorzędniemi szkołami tego rodzaju.

Jeżeli dodamy, że obecnie w Zawierciu wykonczą się również duży gmach kąpiel ludowych zbudowany kosztem rb. 18.000 z prywatnej skrzynki pp. Ginsbergów, to dojdziemy do wniosku, że pamiętają tu o potrzebach robotników.

Tak pomyślnie wyniki kulturalne Zawiercie zawdzięcza przede wszystkim ofiarodawcom a później też okoliczności, że potrafią oni dobiierać umiejętnych współpracowników.

Jednym z nich jest dyr. p. Szymański, b. kierownik fabryki S. Morozowa, o którym raz już pisałem, drugim p. Stanisław Sztajnhard inżynier, wychowaniec politechniki w Karlsruhe.

Dzięki energii p. Sztajnharda, zyskaliśmy wzorowe ambulatorjum, przebudowano szpital, postawiono w ciągu roku szkołę, dziś poświęconą, a kąpiele ludowe są już na ukończeniu.

W mowie inauguracyjnej p. Marcin Ginsberg zaznaczył, że jest to przeważnie zasługa p. Sztajnharda. Poświęcenia szkoły dokonał ks. Fr. Ziენტara w obecności pp. Maksa, Ludwika i Marcina Ginsbergów, dyrektorów fabryki, delegatów robotniczych, gości i zebranych dzieci w liczbie około 2.000.

Po pięknym przemówieniu okolicznościowym sz. ks. Zięntary, mówił jeszcze p. Marcin Ginsberg, a również dyrektor Szymański, który krótkim a gorącym wezwaniem robotników do pracy kulturalnej a pokojowej, wywołał huczne oklaski delegatów robotniczych bez względu na różnicę odcieni partyjnych.

A oto w chwili gdy staje się rzecz w Zawierciu doniosłej wagi „Kurier Zagłębia” wykrzykuje patetycznie: „odepchnięci robotnicy odczuli krzywdę gdy się dowiedzieli, że wy-

brańcy spożywali śniadanie do 5-ej po południu. Oto próba demokracji”.

Kto śniadał do 5-ej? O tem wie „Kurier Zagłębia”, gdyż pp. Ginsbergowie po skończeniu aktu wyszli na śniadanie o 2-ej, o 3-ej zwiędzali fabrykę a o 3 1/2 wyjechali z Zawiercia.

Panie redaktorze „Kurjera Zagłębia”! Daruj że pana nie zaprosili na śniadanie, wobec czego akt postawienia szkoły stracił na świętości co do robotników, to wolał oni szkołę za 102 tysiące rubli niż śniadanie.

Ostrowski.

Z Dąbrowy.

Napad. W sobotę wieczorem powracało 3 robotników z Huty Bankowej do domu. Na drodze pomiędzy Ksawerą a Łagiszą na szosie napadło na nich 6 bandytów i pod groźbą rewolwerów zabrali jednemu z nich Wyglądaczowi cały zarobek miesięczny w sumie 115 r.

Z Sosnowca.

Budki na placu Turskiego będą z wiosną przyszłego roku zniszczone. Na dzień 27 grudnia b. r. wyznaczony został termin w Piotrkowie, na którym zjazd sędziów pokoju i rewiru wyda ostateczny nieodwołalny wyrok najprawdopodobniej taki sam, jaki kilkakrotnie zapadł w sądzie gminnym i na zjeździe sędziów pokoju w Częstochowie t. j. zniszczenia budek żydowskich spęcających miasto tuż przy samym wejściu do niego. Po trzechletnim więc sporze magistratu z właścicielami budek sprawa narazem będzie ukończona podług życzenia urzędu miejskiego i wszystkich mieszkańców.

Odrzucona prośba. Mieszkaniec Sosnowca p. Olszewski przesłał przed kilku miesiącami prośbę do rządu gubernjalnego o udzielenie pozwolenia na otwarcie szkoły gimnastycznej. Prośbę gubernator piotrkowski odrzucił dlatego że p. O. nie przedstawił patentu z ukończenia takiejże szkoły.

Z Łodzi.

Wczoraj o g. 8 wieczorem na ulicy Ogrodowej 1, pod mieszkaniem kupca Wilgroma podłożono bombę, która eksplodowała, nie wyrządzając jednakże ludziom szkody. Uszkodzone tylko zostały schody, drzwi i powypadatły szyby.

Wskutek niezatrzymania się na wezwanie patrolu, postreleni zostali: na zosia rakiciskiej—Feliks Wasilewski, a na ul. Staro-zarzewskiej—Mikołaj Angulski.

24 mieszkańców za nieposiadanie dowodów osobistych, skazano na miesiąc więzienia.

Z Warszawy.

Bomby krawieckie. Onegdaj w południe dał się słyszeć wybuch bomby w dzielnicy Nalewkońskiej. Bomba ta wybuchła w domu nr. 7 przy ul. Geszej, a podruczana została pod drzwi pracowni Grinszpana, właściciela sklepu krawieckiego.

Drugą bombę lontową, która nie wybuchła, podruczono przy ul. Wiekiej nr. 45. pod mieszkaniem krawca Szał Weltacha. Ojciec jego zauważył pod drzwiami tającą bombę, a stróż wyniósł ją ostrożnie na podwórze i zalał wodą. Przybyli na miejsce ścicer saperów dokonali wyładowania, bomby która była siły dość znacznej.

O skandalu w szkole Murawiewa, przy ul. Rymarskiej, pisma żydowskie podają szczerą następującą: Nauczyciel korespondencji handlowej zażądał od 40 uczniów klasy VII napisania listu po francusku. 36-ciu odmówiło, 4-ch spełniło zadanie nauczycielskie. Obrzucił ich niesolidarnością ucznia, oblepił książki i kajety owych uczniów atramentem. Za co 11 uczniów wydalono. Pomimo to nazajutrz zjawili się w szkole. Dyrektor posłał po policję, która ich zaarrestowała. Wówczas wszyscy uczniowie zastrajkowali, to samo uczyniła klasa V uczniowie zaś klasy VI nie chcieli się przyłączyć się do strajku. W sobotę przybył do szkoły kurator okręgu naukowego i podziękował za uczniom VI klasy.

Sprawa socjal-demokratów,

b. postów do 2-ej Dudy.

KOMUNIKAT URZĘDOWY. (Telegram Agencji Petersburskiej). (Ciąg dalszy).

Wobec danych powyższych wdrożono śledztwo pierwsiastkowe w celu wyjaśnienia zasadniczych okoliczności sprawy. W myśl po-

SKŁAD WIN WĘGERSKICH I AUSTRIACKICH WŁASNEGO WYROBU Odstają sławną śliwowiec Ro k założenia 1 8 6 8 M. S U E S S E R K R A K Ó W PŁAC DOMINIKAŃSKI № 5. Dostawa win dla W-go Duchowieństwa w Królestwie.

stanowienia sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi petersburskiego okręgu sądowego Zajewca z dnia 18 czerwca 1907 r. 55 posłów do 2-jej Dumy, a mianowicie: Aleksinski, Anikin, Anisimow, Bataszow, Bielonowski, Bieleusow, Bogdanow, Bauruszow, Winogradow, Wolczynski, Gerns, Golowanow, Gubarow, Gumienko, Dżaparidze, Dżegeli, Zidelew, Zubarow, Izmailow, Kalinin, Kagdolaki, Kacjaszwili, Kirjenko, Komar, Korszyn, Kozmodamianski, Łomatidze, Łopatin, Mandelberg, Marow, Macharadze, Mirnow, Nagich, Nestorow, Ozol, Jan Petrow, Jegor Petrow, Prieckodko, Pjarn, Romanow, Ruban, Rybalczenko, Sałtykow, Sachno, Serebrjakow, Stiepanow, Serow, Tatarinow, Fiodorow, Fomiczew, Ceretelli, Czaszin, Szpagn i Judin pociągniętych zostało do śledztwa pod zarzutem, że w r. 1907 w Petersburgu pod nazwą socjal-demokratycznej frakcji w Dumie utworzyli związek niedozwolony, który uknuł spisek w celu gwałtownego obalenia, w drodze powstania ludowego, ustanowionej prawami zasadniczymi formy rządu, pozbawienia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana władzy zwierzchniej i powołania do życia republiki demokratycznej, dokonali więc czynu przestępnego, przewidzianego w punkcie 1-ym art. 102 ustawy karnej.

Równocześnie sędzia śledczy, z uwagi na przewidzianą przez prawo karę, uznał za niezbędne 16 z powyższej liczby oskarżonych, a mianowicie: Ceretellego, Kirienkę, Dżaparidze, Mitrowa, Aleksinskigo, Ozola, Sałtykowa, Komara, Bieleusowa, Anikina, Gersa, Łomatidze, Anisimowa, Sierowa, Winogradowa i Łopatkina, przesłuchać niezwłocznie i w celu zapobieżenia możliwej ucieczce, osadzić ich pod strażą.

Następnie, na zasadzie art. 16-go i 21-go ustawy o Dumie, minister sprawiedliwości dn. 14 czerwca 1907 r. przesłał prezesowi Dumy kopję postanowienia powyższego z назначением, że z uwagi na specjalną doniosłość sprawy i postawionych zarzutów oraz w celach niezwłocznego zbadania sprawy, niezbędne uwzględnienie przez Dumę pierwszego żądania władzy śledczej, dotyczącego wzięcia pod straż wyż wymienionych 16 posłów, oraz rozstrzygnięcie 2-jej sprawy, dotyczącej czasowego, w myśl art. 20 i 21 ustawy o Dumie, usunięcia od udziału w zebraniach Dumy wszystkich pociągniętych do śledztwa 55 posłów.

Rozpatrzenie jednego z spraw powyższych w Dumie nie było żądane stanowiącym wyniki. Po rozpuszczeniu Dumy d. 16 czerwca tegoż dnia wydane zostało rozporządzenie, dotyczące uwięzienia i stawienia przed sędzię śledczego wszystkich oskarżonych w sprawie niniejszej b. posłów do Dumy, z wyjątkiem Korszyna, który stawiał się doł wolnie.

Okazało się, że z liczby 17 oskarżonych, Aleksinski, Gerns, Dżegeli, Zidelew, Ozol, Pjarn, Romanow, Serebrjakow, Tatarinow i Szpagn, zdobili zbiedz i ukryć się i mimo przedsięwziętych środków nie zdołano ich dotąd odszukać.

W dalszym ciągu śledztwa pierwiastkowego pociągnięto do odpowiedzialności w charakterze oskarżonych jeszcze 15 osób, nienależących do składu Dumy, z których 18 pod zarzutem przynależności do przestępnego związku, mianowicie się organizacja wojskowa rosyjskiej socjal demokratycznej partii robotniczej, 2 zaś pod zarzutem, że udzielali mieszkania swego na tajne zebrania związku i że o zebraniach tych nie zawiadomili właściwej władzy.

Po ukończeniu śledztwa nierwiastkowego ogłoszony został d. 2 października 1907 r. rozkaz Najwyższy, przekazujący sprawę tę do rozpatrzenia specjalnemu trybunałowi senatu rządowego, utworzonego dla sądzienia spraw o przestępstwa państwowe, przyczem z ogólnej liczby 70 oskarżonych odnośnie do 17 zbiegłych byłych posłów do Dumy, oraz odnośnie do dwóch, nienależących do składu jej, a mianowicie Kutewa i Szornikowej, sprawę wstrzymano do czasu odszukania ich i ujęcia. Odnośnie do 2 oskarżonych, a mianowicie b. posła do Dumy Korszyna i właścianina Sewastjanowa, sprawę na mocy uchwały i departamentu senatu umorzono. (d. c. n.)

Z Dumy Państwowej.

(Telegramy specjalne Agenc. Pet.)

Petersburg 17-go. Posiedzenie zostaje otwarte o godz. 2-jej pp. Przewodniczy ks. Wołkoński.

Uznany zostaje za nagły wniosek przedstawiony przez komisję żywnościową w sprawie deklaracji ministerjum spraw wewnętrznych,

dotyczącej wyasygnowania 7,732,000 na potrzeby żywnościowe dla dotkniętej głodem ludności; następnie zostaje uznany za nagły wniosek co do projektu prawa, wniesionego przez ministerjum oświaty o urządzeniu uniwersytetu udowego im. Maniowskiego w Moskwie.

Kwestja żywnościowa wyznaczona jest na najbliższem posiedzeniu, projekt prawa o uniwersytecie ludowym ma być przesłany komisji do sprawy oświaty ludowej.

Na porządku dziennym wniosek 31 w sprawie powiększenia komisji obrony państwowej.

Guczkwow w imieniu państwowych, znajdując że w kwestji obrony państwowej należy liczyć się przede wszystkim ze sprawami ogólnopaiństwowymi, dlatego oświadcza się za powiększeniem składu komisji o 4 ch kozaków.

Bobryński II-gi w imieniu umiarkowanych prawych przyłącza się do wniosku Guczkwowa.

Puryszkiewicz przyłącza się do wniosku Bobryńskiego.

Duma uchwala powiększenie komisji o 4-ch kozaków.

Na porządku dziennym wniosek 39 posłów, w sprawie powiększenia składu komisji rolnej o 4-ch członków.

Jefremow w imieniu grupy postępowej nalega na powiększenie składu komisji o 4-ch postępowców.

Tkaczew jest zdania, że wszystkie partie w Dumie dążą do postępu, ci zaś które nazywają się postępowymi dążą nie do postępu, a do waśni, i zamiast pracy wniosą walkę do komisji rolnej.

Puryszkiewicz, na zasadzie doświadczenia II-jej Dumy sądzi, że powiększenie składu komisji rolnej o 1-zw. postępowców nie daje rękojmii urzeczywistnienia nadziei włościanstwa wszechrosyjskiego i zakłóci pracę spokojną w komisji.

Szyngarew w mowie swej dowodzi, że zarzuty co do powiększenia komisji rolnej o 4-ch postępowców mijają się z celem, gdyż nikt nie jest w możności przesądzać sprawy jaką korzyść mogą przynieść postępowcy i mowa zaznacza że niezadowolone ich żądań znacząco dążyć przeciw sprawiedliwości.

Bulat zaznacza, że przy całej sprawiedliwości pracy do komisji obrony państwowej nie trafił nietylko skrajni lewicy ale prawy lewi. (Śmiech).

Goddurew proponuje oddać ten wniosek pod głosowanie, gdyż 5-minutowe przemówienia nikogo nie przekonują.

Szubinski zwraca uwagę, że, podczas wyboru komisji popełniono błąd i jedynie wyjście celem poprawienia jest ponowny wybór komisji o czem prawdopodobnie myślą i postępowcy.

Puryszkiewicz przypominając frazes Rodiczewa, że nie słyszysz on na prawe ucho, poleca lewicy w przyszłości, aby nie była głuchą na prawe ucho (hałas, prezes powstrzymuje mówcę).

Puryszkiewicz mówi, że prawica postępowych posiada w swym składzie 6 z Hamersforsu, Wyborgu i Helsingworsu (hałas na lewicy wzrasta i w centrum, prezes dzwoni), przy ostatnich słowach Puryszkiewicza odzywa się głosy: do rzeczy! Puryszkiewicz schodzi z trybuny.

Dyskusja wyczerpana. Większością 202 głosów przeciw 134 Dumy odrzuca wniosek co do powiększenia składu komisji rolnej o 4-ch postępowców.

O godz. 3-jej ogłoszono przerwę na 1/2 godziny celem wypełnienia kartek wyborczych w sprawie wyborów do nowoutworzonej komisji. (d. n.)

Telegramy.

Warszawa, 17 TAP. Na skutek starań mieszkańców Łódzkiej na ich koszt powiększono etat policji. Obecnie policja łódzka będzie liczyła 700 stójkowych i 100 rewirowych.

Kalisz, 18 TAP. W pow. kolskim dokonano zamachu na nauczyciela Sniemińskiego. Nauczyciel ranny, jedna osoba aresztowana.

Petersburg, 17 TAP. Siódma podkomisja budżetowa rozpatrując budżet oświaty ludowej, wypracowała 15 wniosków, które będą przedstawione przedstawicielom władzy. Szczególną uwagę zwraca podkomisja na wniosek dotyczący uniwersytetu warszawskiego. Podkomisja znajduje niernormalnem, że z roku na rok asygnują się pieniądze na utrzymanie uniwersytetu, który zupełnie nie funkcjonuje i wypo-

wiedziało się za koniecznością przedstawienia na jednym z najpierwszych posiedzeń Dumy wniosku co do dalszych losów uniwersytetu warszawskiego.

Kercz, 17 TAP. O północy policja łącznie z półrocią oddziału ochotniczego urzędzą obławę na zbiegłego z więzienia aresztanta, który terroryzował całą okolicę. Na żądanie policji, aby się poddał odpowiedział wystrzałami, a w końcu podpałł dom, w którym bronił się, w końcu poddał się.

Ananiew, 17 TAP. Ujęto 6 członków komitetu rewolucyjnego.

Tesheran, 17 TAP. Dotychczas niewiadomo, czy szach nosi się z zamiarem mianowania nowego gabinetu reakcyjnego, czy też będzie nastawać na usunięcie medylisu. W ostatnim wypadku należy spodziewać się zajęć nielicznych. W nocy odbywały się nieznaczne potyczki, dokonano kilka aresztowań. Niektóre części miasta zajęte przez wojska regularne brygady kozackiej Aresztowany przez ministrów wczoraj wypuszczony na wolność, na skutek interwencji posła angielskiego. Europejszym dotychczas niebezpieczeństwo nie zagraża.

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięciu 5 kl. 189 lot. klas

Królestwa Polskiego.

Dnia 15-go grudnia jako w 8-ym dniu ciągnięcia wyszły następujące wygrane:

Rubli 10,000 № 6045.

Rubli 8,000 № 14522.

Rubli 4,000 № 20959.

Rubli 2,000 № 2281 3846 9828.

Rubli 1,000 № 5290 6081 9424 15550

Po rb. 400 na Nra.

809 1726 2139 2186 2630 5979 6205 9692
11861 12357 14736 15634 16977 17086 17634.

Po rub. 200:

10711 15975 16587 16779 17619 18198
19543 22455.

Po rub. 100:

2566 2653 3026 3630 4498 4692 4713
5569 6664 8306 8436 9502 9777 9997 11930
14210 15466 15490 17792 18856 19368 20975
20127 20354 21492 22144 22301 22433 22886.

Ofiary.

Na „Kropię mleka“ wdowa z dziećmi po D-rze Gracjanie Pisarzewskim, składa rb. 15

Rozmaitości.

† **Bankructwa cyrków.** W Paryżu zwinęto znany cyrk zimowy, Cirque d'hiver, który przez pół wieku pielęgnował jazdę konną, wyzękając się sztuczek Barnuma. Poprzednio już zwinęto cyrk letni, Cirque d'été. Właściciel cyrku zimowego, Karol Franconi, który się cofnął w zacięte życie prywatnego, był synem i spadkobiercą maszalarza Napoleona III. Po upadku Napoleona Franconi kierował przez długi czas tak cyrkiem letnim, jako też zimowym, które były zawsze pełne widzów, zwłaszcza zagranicznych. Turyści polscy z dawniejszych czasów wspominali o nich w listach swoich, jako o osobliwościach, godnych widzenia. Właściciel jednak oba cyrki złożył poprzednik Franconiego, Dejean. Cyrk zimowy powstał w r. 1853 pod nazwą Cirque Napoleon, cyrk zaś letni nosił nazwę Cirque de l'Imperatrice.

Dziś na miejsce tych przybytków wyższej szkoły jazdy powstają olbrzymie teatry kinematograficzne. Słynnemu cyrkowi Barnuma i Bayleya grozi też bankructwo, gdyż rok ubiegły przyniósł mu, zamiast dochodów, milion franków deficytu. Wszystkim freakom tj. osobliwościom, kobietom z brodami, kartom, ludziom kauczukowym itp. dano już dymisie. Z tego powodu pisze Gaulois: „Siłacz odniósł zwycięstwo nad freakiem. Wielodromy, zapasy, sporty wszelkiego rodzaju obudziły w tłumach zmysł dla zdrowia i siły. Już nam się nie podobają wszelkie nienaturalności, zwyczajności; przeciwnie: znajdujemy upodobanie w pięknie, zdrowiu i sile. Siłacz pobit monstrum.“

PAPIER FAYARD

Sz. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
egz. od 1878 r.

TELEFON 96 9.

Na nadchodzące święta poleca:

Wina zagraniczne i krymskie, beczki garnci i bubelki. Koniaki wytworne w smaku od ceni najniższych. Likjery, Wódki i Araki zagraniczne i krajowe. Porter Angielski, Piwo Warszawskie, Rygskie, Drozdowskie, i miejscowe Szwedego. Miód staropolski. Delikatesy, Kawior Astrachański, Ryby wędzone, Paszety, Homary, Sardynki, Sery, Masło, Buljon, Soje i t. p. Kompoty, Konserwy z jarzyn, Konfitury i Soki. Owoce świeże i suche, Mak, Grzyby suszone i marynowane. Ogórki Nieżyńskie w baryłkach po kopie i na sztuki. Smietankę słodką sterylizowaną. Towary kolonialne, wyborowe. Herbatę, Kakao, Czekoladę, Cukierki, Cykate, Wanilję i t. p.
Bakalie wyborowe świeżo mąszone. Cukierni Warszawskie z 8-ch renomowanych fabryk i Drożdże gwarantowanej dobroci. — Opakowanie najstaranniejsze. **Ceny przystępne.**

J. Malczewski 1855
Katowice, ul. Dyrekcyjna 4.

Specjalny skład cygar poleca na **ŚWIĘTA**
Cygara Krajowe oraz importowane w wielkim wyborze.

Zadajcie wszędzie

Zadajcie wszędzie

Na święta.

Kto chce dobrze i tanio kupić niech spieszy do **CUKIERNI ROSZKOWSKIEGO**, gdzie jest wielki zapas pierników z czystego miodu własnego wyrobu. Kupując cym za rubla ustępuje 20 procent.

Z poważaniem

Roszkowski
Sosnowiec.

- 1356 2-2 Kupię 4 lub 5 dużych piów bardzo złych do stróżowania. Oferty do Redakcji Gońca pod D. M. H. 1419-3-1
- Bufołowa, uczuwa znajdują swój fach potrzebna zaraz do restauracji pod teatrem w Częstochowie. 1320-3-1
- Do sprzedania pies Deg. Wiadomość ulica Krótka Nr. 37 m. 4. 1319 6 3
- Do sprzedania garnitur mebli pluszowej kryte. Krakowska Nr. 6.

Potrzebny od 1 stycznia pokój kawalerski. Oferty z warunkami proszę składać w Redakcji pod list. J. M. 1269-3-3

Portrety z fotografii i pocztówek od rb. 2.45. Przyjmujemy obstatunki Aleja II № 39 m. 11 A. Olczyk. 1315-2-1

Na Gwiazdkę

Świece i upiększenia na choinkę, fajerwerki pokojowe, perfumeryę krajową i zagraniczną, duży wybór zapraw do wódek, szafran, wanilję w najlepszym gatunku po cenach przystępnych poleca Skład Apteczny **Wacława Orzeł** w Częstochowie III Aleja № 48. 1331-1-1

swta przez miesiąc grudzień na perfumery i upiększeniach na choinkę.

Do sprzedania

Młyn na turbinie w Łojkach, mąkę można sprzedawać na miejscu. Wiadomość w Częstochowie Teatralna dom Pisarzewskiego. 1413-2-1

Poszukuję posady subiekta sklepowego lub pisarza fabrycznego. Wiadomość w Redakcji T. S. 1411-3-1

CUKIERNIA

J. Raschke

w Częstochowie, Aleja II-ga.

Poleca przy nadchodzących Świętach:

STRUCLE NOWOŚĆ, z kremami w 6 gatunkach: Orzechowe, Czekoladowe, Pistacjowe, Migdałowe, Pralinyowe, Tutifrutti. Krem tydzień utrzymuje swą siłę i smak właściwy. Próbnę znacznie robić od Niedzieli 15-go grudnia. Dla domów sprzedaje masy i kremy na zamówienie jednolitowe. 1370 7-3

Na gwiazdkę.

Kupujcie tylko u **M. BINDERA** w Sosnowcu, ul. Modrzejska № 3.

PODARUNKI GWIAZDKOWE

Fax, charty z różnymi istniejącymi murkowie. Łaski hebanowy z sześciema rozkami i monogramami w wielkim wyborze

piercionki, łożyczki, broszki, bransoletki, różnych fabryk zegarki także Omega, noże, tyżki, widelce i inne **wyroby platerowane** najlepszych fabryk. 1335 6-2

Zupełnie bezpłatnie!

Daje 15 wielkich płyt nie papierowych „Gigant” i 1000 koncertowych igiel. Kto zamówi z mojego składu gramofon prawdziwy **Tenorm** znanej marki „Lotos” w prawdziwej dębowej poler. kopercie, z koncert membran, którą wydaję nadzwyczaj głośno i jasno różne śpiewy znakomitych artystów, jak również orkiestrowe marsze, walce, polki, opery, mazurki, romanse małoross, pięć ucerty lepszych kompozytorów. Mam na składzie wielki wybór gramofonów i wsku. a ataju w handlu, naznaczamy nadzwyczaj tanio cenę, aby dać możność każdemu zjednać dobry i tani gramofon, dla dostarczenia sobie, rodzinnemu i gościom przyjemności. Cena na czas krótki zamiast 70 rb. tylko 25 rb. 75 kop. **Darmo** dołącza się 15 wielkich płyt nie papierowych i 1000 koncertowych igiel. Zamówienia wypełnia się natychmiast po otrzymaniu 5 rub. zadatku (można markami) pozost. za załiczeniem pocztewy. Adres: Centralny skład zagranicznych gramofonów Handlowy Dom T-wo „Gyogo” Warszawa, Prózna 8-10. P. S. Wielki wybór płyt małych od 50 do 75 k., wielkich „Gigant” od 90 do 1 rb. 35 kop. 1418-3-1

Skład WIN i Towarów Kolonialnych
J. T. PIETROWA Aleja II № 30.

Poleca Sz. Publiczności m. Częstochowy i okolic w wielkim wyborze wszystkie przedwzięte towary po cenach bardzo umiarkowanych. A także zagraniczne i miejscowe koniaki wódki, wina węgierskie i roskie z ustępstwem rabatu. 1248-5-3

WYK
Katowice, ul. Jana 13. Telef. 518
Zakład optyczny.

Specjalność: bezwzględnie wykonywanie okularów według przepisów lekarskich. Pracownia okularów i binokli do głów i twarzy wadliwie uformowanych.

SKZLA OCHRONNE dla robotników. REPERACJE wszelkie wykonuję szybko, fachowo i dokładnie. ODDZIAŁ przyrządów i przyborów fotograficznych. 1334-10-2

Nowość!

Wielkie toaletowe zegary-lustra z samowielocym cyferblatem, dającym możność z łatwością rozróżnić godzinę w nocy, z delikatną i przyjemną muzyką, grającą długo rozmaite kawałki walców, polki, mazurki, krakowiaki, opery i pieśni narodowe. Zegar taki przyozdabia mieszkanie. Cena tylko rb. 5

takież wiecznym kalendarzem, oznaczającym dzień, datę i miesiąc, [rb. 8 kop. 50, także z kalendarzem, kalendarzami i termometrem rb. 10 kop. 50. Wysyłam odwrotny koszt bez załatku. Adresować: Fabryczny Skład Zegarów.

jest do sprzedania powóz, wolant, bryczki, sanie, uprząże, szory angielskie i różne gospodarce narzędzia. Wiadomość ulica Teatralna № 9 dom W. P. Pisarzewskiego. 1412-7-1

Czytelnicy
„Gońca Częstochowskiego”
za okazaniem niniejszych kuponów z dwóch kolejnych numerów
w Teatrze Nowości (Kinematograf)
otrzymają od zwykłych cen miejsce **40% ustępstwa**
w Poniedziałki, Wtorki, Środy, Czwartki i Piątki.
Program na bieżący tydzień:
CZĘŚĆ I.
1) Narzeczona rozbójnika (w 12 obrazach dramat); 2) Gęś noworoczna.
CZĘŚĆ II.
3) Zły chłopiec czyli zgubione dziecko; 4) Nie moje państwo; 5) Tom Buttler na rowerze.
Ceny miejsce: Krzesła i rząd 90 kop. 2-gi 18 k. Galeria 12 kop.
Kupon ten należy wyjąć z numeru, celem okazania go w Teatrze Nowości

Stowarzyszenie PRACUJĄCYCH w zakresie sztuki kościelnej w Częstochowie pod Jasną Górą obok Redakcji „Dzwonka Częstochowskiego” na I-em piętrze. 1082